

Nagrada Prešernovega sklada

Matej Puc,
igralec

»Jaz bi rad bil vse to. Vedno vse«

Gledališče je zanj plutje po razburkanem morju, zato je toliko bolj pomembno, da ga doma čaka varen pristan. In tudi ga. Igralec, ki ima pri 35 letih skorajda vse nagrade, ki v gledališču kaj štejejo (Borštnikova, Severjeva, ZDUS in zdaj Prešernova), je član Mestnega gledališča ljubljanskega od konca akademije. Dobro skrbijo za njegov razvoj, pravi. Od začetnih naivnih ljubimcev do poglavljenih, zahtevnejših, temnejših vlog v zadnjem času.

TANJA JAKLIČ

Nagrado prejmete za zadnji dve leti ustvarjanja. Kakšen je vaš pogled na to obdobje?

Hitro je minilo, od Zevsa v *Iliadi* do današnjih vaj za *Dantonovo smrt*. Polno obdobje, bi rekel.

Najbolj intenzivna leta v vaši karieri?

Ne, ves čas je prisotna intenzivnost. Ko gledam nazaj, rečem, aha, saj je bilo res veliko lepih vlog zapovrstjo, a ne ukvarjam se s tem. Bolj me bremeni tu in zdaj, predstava, ki jo trenutno delam. Vedno namreč gledam naprej, za nazaj pa je vse pogled na vrečo izkušenj; večine vlog ne igram več, zato je ostal pač lep spomin. Lepo je biti pohvaljen za nazaj, ampak mi to nič ne pomaga za naprej.

Če povzamem kritiške zapise o vaši igri, ste vztrajni, z močno igralsko prezenco, intuicijo, poštenim in raziskovalnim igralskim duhom, ste pravičnež, iskalec, dvomljivec, predan, skromen ... Kaj najbolj?

Težko mi je govoriti o sebi. Kar ohranimo vse te besede, ki so jih drugi izrekli. Jaz bi rad bil vse to. Vedno vse.

Sliši pa se lepo!

Da. Laže mi je, če kdo od zunaj to vidi, vendar samega sebe ne morem gledati na ta način. Naj rečem – v tej vlogi sem bil pa pošten?! Ne vem, kakšen sem bil. Moje delo je dati vse od sebe.

Katero značajsko lastnost mora najprej imeti igralec?
Radovednost.

V smislu?

Da si radoveden na vseh področjih; radoveden do besedila, režiserja, soigralcev, do ljudi, do življenja. Tudi znotraj samega sebe. Da se sprašuješ, kaj je zdaj z mano, kaj se dogaja, kaj se dogaja z drugimi ...

Poglejva vaše zadnje vloge: bog vseh bogov, vladar, sanjavi iskalec, sramežljivi grof ... igrali ste v komediji, melodrami, muzikalu, postdramskih formah, vzgojno-pedagoških projektih. Je sploh kaj, čemur bi rekli ne?

Če bi imel pred kakšno stvarjo etično-moralni predsodek, je seveda ne bi počel. Se pa vedno, kadar nekaj v meni reče ne, vprašam, zakaj je tako. Če odkrijem, da je to povezano z nekimi lastnimi strahovi, frustracijami, sramom, se tega lotim že zato, da se znebim vsega prej naštetega. S tem upam, da premikam lastne meje in si širim območje svobode. V bistvu je zame vse, kar mi je tuje, toliko bolj intrigantno. Rad sem izzvan. Imel sem res širok nabor vrhunskih režiserjev, dobil vpogled v različna gledališka mišljenja, gledališke poetike, s tem se si širil obzorje.

Delali ste z mnogimi režiserji, ne bom vprašala, s kom najbolje, a vendar; kako se, denimo, razlikujejo začetne vaje Lorencija, Milerja, Popovskega, Mateje Kolečnik ...?

Hec je v tem, da se prve vaje ne razlikujejo. Skupina ljudi sedi okrog mize in se čukasto gleda. Se pa takrat sklene neki pakt. Vemo, da smo vsi tukaj zato, da bi

poskusili narediti dobro predstavo. Všeč mi je polje neznanega, ki je začetek vsake predstave. Treba se je kar vreči. In splavaš ali pa ne. Ves čas čutim vznemirjenje, od začetka vaj do prvega nastopa pred občinstvom. Vmes je seveda 'rollercoaster' čustev in različnih faz, od euforije do dvomov, ampak kar vztrajamo, in kar je najlepše, pri tem smo skupaj. Vsi naštetih režiserji so fantastični. Druži jih absolutna predanost in nalezljiva strast do tega, kar počnemo. Je pa vsak od njih obsojen na svoj lastni svet. Mi igralci imamo srečo, da med njihovimi svetovi skačemo sem in tja.

Kritičarka je zapisala, da je Peer Gynt tako Milerjev kot vaš. Je to največ, kar se lahko zgodi med režiserjem in igralcem?

Naše delo je timsko in jaz se čutim sokreatorja. Vsi veliki režiserji takoj vzpostavijo polje skupnega dela in truda. Ko nastane trk različnih svetov in idej, se ogromno zgodi. O *Peeru Gyntu* se strinjam s kritiko: Edvard je ogromno vlagal vame. Izredno pošteno in odprto je delal, jaz pa sem mu vračal s svojimi impulzi. Zelo lepa izkušnja.

Kot gledalka bi rekla, da se zlahka ujamate z Jernejem Lorencijem?

Res je. V zadnjih letih sva nekajkrat delala skupaj, vedno je bilo drugače in vedno odlično. *Sen kresne noči* je bil moj prvi izrazito avtorski projekt, ko sem soustvarjal tudi tekst prek improvizacij. Lorenci je eden od režiserjev, ki izrazito poudarja sodelovanje, polje odprtosti, kjer je mogoče vse, in se zato kot igralec počutiš varnega. Zene te naprej. Ko že mislim, da sem v nekem prizoru prišel do konca, mi odpre novo polje, poskusi še to, mi reče. Ves čas me poriva naprej.

Moj cilj je dobra predstava, ste nekoč dejali. To najbrž pomeni, da ste dober timski igralec.

Naj ekipa to reče. Upam, da sem. To je po moje prioriteta, da pred-

stava lahko uspe. Najlepše je videti skupino ljudi, ki jim je mar za skupno stvar, in da kljub temu, da so si različni, dajejo sebe za skupno dobro. Trk različnih svetov.

Hodite gledat predstave kolegov?

Zelo rad. Pred dnevi sem bil navdušen nad *Petrom Kuštrom* in Kristijanom Gučkom. Včasih začutim nujo, ponavadi dva tedna pred svojo premiero, da vzamem eno dozo teatra. Ni lepšega občutka kot gledati fantastično predstavo in fantastične igralce. Ko se zavemo učinka, ki ga ima dober teater na človeka, dobimo novo energijo, da si rečemo, dajmo, trudimo se še naprej, da bomo tudi mi to dali svojemu občinstvu.

Se vedno verjamete, da gledališče lahko spreminja stvari?

Moram verjeti. Še bolj. Ker imam izkušnjo z nekaterimi odmevnimi predstavami, poznam učinek gledališča na ljudi. Čeprav se mi zdi, da eni ljudje, ki bi jih moralo gledališče nagovoriti, tja sploh ne hodijo. In je seveda vprašanje, kako jih privabiti.

Pred leti ste dejali, 'neke vrste zrelost se naseljuje v meni'. Kaj to pomeni za igralca?

Staram se, kaj naj rečem. In si postavljam drugačna eksistencialna vprašanja. A zato tudi lažje razumem in odigram neke vloge.

Bi bil danes vaš Romeo precej drugačen kot tisti iz leta 2010?

No, vloga Romea je ena tistih, s katerimi nisem zadovoljen. Tu se mi zdi, da sem imel celo preveč izkušenj. Kot da bi bil že takrat prestar zanjo. Ta naivnost in s tem lepota teh dveh ljubimcev, se mi zdi, zaživita šele takrat, če sta res rosnno mlada. Tako da če sem bil že takrat slab, bi bil danes še slabši.

● Zadnje vloge v gledališču

- 2017 **Demetrij**, Sen kresne noči, režija Jernej Lorenci, **MGL**
- 2017 **Dorant**, Žlahtni meščan, režija Eduard Miler, **MGL**
- 2017 **Pierre Kirilovič Bezuhov**, **Vojna in mir**, režija Silviu Purcărete, koprodukcija SMG Drama, **MGL** in CD
- 2016 **Valerio**, Leonce in Lena, režija Mateja Koležnik, **MGL**
- 2016 **Malcolm**, Dunsinane, režija Aleksandar Popovski, **MGL**
- 2015 **Peer Gynt**, Peer Gynt, režija Eduard Miler, **MGL** in SSG Trst
- 2015 **Zevs**, Iliada, režija Jernej Lorenci, SNG Drama, **MGL** in CD

Slovenija je imela in ima precej velikih igralcev. Matej Puc spada mednje. Talentiran je, izobražen, duhovit, radoveden, pronicljiv, delaven. Sijajno pa je, da ga pri vsem naštetem odlikuje tudi plemenit značaj.

Barbara Hieng Samobor,
direktorica
MGL

